

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 7P/31/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412202148
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Plutinský
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2012:5412202148.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Dolnom Kubíne samosudcom JUDr. Rastislavom Plutinským vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. J., B.. X.X.XXXX, bytom u pestúanky X.. Q. V., G.. G., nar. XX.X.XXXX, bytom J. W., Y. XXXX/XX, dieťa rodičov neb. Y. J., B.. XX.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a H. J., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., X. XXXX/X, maloleté dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín - odbor sociálnych vecí, v konaní o návrhu pestúanky na pozbavenie rodičovských práv a povinností a o vymedzení rozsahu práv a povinností pestúana, takto

rozhodol:

I. Súd vymedzuje rozsah práv a povinností pestúanky X.. Q. V., nar. XX.X.XXXX k maloletej H. J., nar. X.X.XXXX, ktorá jej bola zverená do pestúanskej starostlivosti tak, že pestúanka je povinná a oprávnená vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, ktorá zahŕňa sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa a zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach s tým, že zastupovať maloleté dieťa vo vzťahu k zdravotným poisťovňam a škole môže výlučne vo všetkých (teda bežných aj podstatných) veciach len pestúanka.

II. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu v Dolnom Kubíne sp. zn. 8P/35/2011 zo dňa 24.5.2011 v časti vymedzenia rozsahu práv a povinností pestúanky k maloletému dieťaťu.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Zápisnicou spísanou na Okresnom súde Dolný Kubín dňa 11.4.2012 a zapísanou ako návrh na začatie konania o pozbavenie rodičovských práv a povinností pestúanka žiadala, aby súd pozbavil rodičovských práv H. J. k mal. H. J.. Uviedla, že uvedené žiada z dôvodu, aby matka nerobila problémy maloletej, napr. v otázke zdravia, keď mal. H. prehlásila zo zdravotnej poisťovne Dôvera do zdravotnej poisťovne Union, na čo má, ako jej bolo povedané, právo. Toto konanie matky malo za následok zrušenie operácie ktorú mala mal. H. podstúpiť v Banskej Bystrici. Dňa 2.3.2012 mali ísť na predoperačné vyšetrenia, ale doktorka z Banskej Bystrice telefonovala, že operáciu zrušili, lebo zdravotná poisťovňa Dôvera neodobrila operáciu. Na to jej navrhovateľka oznámila, že to mohlo byť z dôvodu, že došlo k zmene zdravotnej poisťovne u mal. Anny, o čom sa ona sama dozvedela od doktorky C., detskej ošetrujúcej lekárky H., ktorá to oznámila pestúanke, keď prišla s H. na vyšetrenie.

Ďalšie problémy nastali aj so zdravotným preukazom mal. H., keďže zdravotná poisťovňa Union mala poslať zdravotný preukaz pre maloletú pestúanke, tento však poslali až po mesiaci, pretože ho najskôr doručovali matke, teda 1 mesiac pestúanka nemala zdravotný preukaz pre maloletú, ktorý sa vyžaduje pri každom lekárskom ošetrovaní. Maloletú čakajú do budúcnosti ďalšie operácie - zuby, nos, uši, plastická chirurgia. Preto sa pestúanka obáva, že matka bude pokračovať v tomto konaní, ktoré nie je v prospech H. a bude opäť meniť zdravotnú poisťovňu, v ktorých bude maloletá nahlásená. Ďalej sa obáva, že môže

rozhodovať o maloletej aj v súvislosti so zmenou školy, s krstom a pod. Matka sa mal. Anny vzdala, maloletá bola určená na adopciu do zahraničia.

Na pojednávaní dňa 17.9.2012 navrhovateľka - pestúnka uviedla, že zotrváva na svojom návrhu. Podstata problému je v tom, že maloletá má zdravotné problémy, ktoré spočívajú v ráštepe podnebia, čo predpokladá niekoľko operácií do ukončenia fyzického vývoja, teda približne do 18. roku. Ona s týmto problémom navštevovala lekárov a v podstate pár dní pred tým, ako mala byť prvá operácia v banskej Bystrici a mali začať absolvovať predoperačné vyšetrenia, tak z nemocnice volali, aby na operáciu nechodili, nakoľko zmenili zdravotnú poisťovňu. Tak samozrejme došlo k problému aj s lekárkou mal. H., tá tvrdila, že pestúnka porušila zákon, keďže zmenu zdravotnej poisťovne neohlásila. Avšak pestúnka o zmene nevedela, pretože ju vykonala biologická matka maloletej. Tá súhlasila s adopciou maloletej a v podstate sa s nimi ani nekontaktuje, maloletú nenavštevuje. Ďalej uviedla, že len s veľkým úsilím a vďaka ochote nemocnice sa im podarilo zabezpečiť potrebnú operáciu. Maloletá však bude musieť absolvovať ešte viacero operácií a každá zmena zdravotnej poisťovne môže priniesť komplikácie. Možnosť ďalších komplikácií vidí v oblasti možného kontaktu rodiča so školou, keď zrejme škola by akceptovala zásah matky.

Kolízny opatrovník v danom prípade ponechal rozhodnutie na úvahe súdu.

Prokurátor ktorý vstúpil do konania súhlasil s presnejším vymedzením povinností a práv pestúna, nakoľko je zrejme, že vzhľadom aj na zdravotný stav maloletej možno očakávať do budúcnosti potrebu viacerých úkonov, či už vo vzťahu k zdravotnej poisťovni či škole.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dokladmi založenými v spise, s pripojeným spisom 8P/35/2011 a so spisom OS Martin 12P/61/2009 a taktiež vypočul pestúnku, pričom zistil tento skutkový stav:

Z rozsudku tunajšieho súdu 8P/35/2011 zo dňa 24.5.2011 bolo preukázané, že maloletá H. J., nar. X.X.XXXX bola zverená do pestúnskej starostlivosti

navrhovateľky X. Q. V., B. XX.X.XXXX, ktorá je povinná a oprávnená vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, ktorá zahŕňa sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, a zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Pri kontrole výkonu pestúnskej starostlivosti bolo zistené, že pestúnka sa o dieťa riadne stará, starostlivosť pre dieťa je poskytovaná na veľmi dobrej úrovni a plní si svoj spoločenský účel. Pestúnka však poukazovala na problémy, ktoré robí biologická matka, keď bez jej vedomia ako aj bez vedomia ošetrojúceho lekára prehlásila dieťa do inej zdravotnej poisťovne, čím jej skoro znemožnila operačný výkon a tým sťažila situáciu všetkým. Pestúnka potom podala návrh na pozbavenie rodičovských práv matky H. J. k maloletej H. J.. Zároveň súd sám z vlastnej iniciatívy začal konania o vymedzenie rozsahu práv a povinností pestúnskej starostlivosti k maloletej H. a to na základe svojho uznesenia sp. zn. 7P/31/2012 zo dňa 12.7.2012.

V zmysle § 81 ods. 1 OSP aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.

V zmysle § 38 Zákona o rodine:

(1) Ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností.

(2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,

b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo

c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

(3) V rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

(4) Ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

V zmysle § 48 Zákona o rodine:

(1) Ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

(2) Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu 10) a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

(3) Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

(4) V rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

V danom prípade pestúnka v zhode aj s pracovníkmi orgánu sociálno-právnej ochrany detí poukazovali na problémy, ktoré vznikajú pestúnke tým, že hoci sa matka s maloletou a ani s pestúnkou nestýka a neprejavuje o ňu záujem, robí za maloletú úkony vo veciach ktoré nie sú bežné, resp. kde je problém posúdenie bežnej a podstatnej veci. Konkrétne ide o prepoistenie maloletej v zdravotnej poisťovni pred operáciou bez akejkoľvek konzultácie alebo vedomia pestúanky. Treba konštatovať, že ani v tomto konaní matka žiadnym spôsobom nereagovala na zásielky súdu a neprejavila žiadny záujem o riešenie problémov v súvislosti s výchovou, resp. zdravotným stavom maloletej. Za takýchto okolností súd po zistení, že matka robí úkony v podstatných veciach, ktoré nie sú v súlade so záujmom maloletého dieťaťa a navyše vzhľadom na okolnosti prípadu je fakticky vylúčené použitie postupu podľa § 50 Zákona o rodine, pretože matka o svojich zámeroch pestúanku ani dieťa neinformuje a navyše v prípade zdravotného stavu nastáva časová tieseň, v ktorej nemožno sa domáhať preskúmania súdu v každom konkrétnom rozhodnutí matky, súd mal za to, že je potrebné nanovo vymedziť rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu tak, aby bol chránený záujem maloletého dieťaťa. Preto začal konanie o novom vymedzení rozsahu práv a povinností pestúna, pre ktoré je potrebné rozhodnutie súdu, nakoľko zo zákona vyplýva iba právo pestúna zastupovať maloleté dieťa iba v bežných veciach. Vzhľadom na okolnosti prípadu a nezáujem matky, potom vymedzil rozsah práv a povinností pestúna tak, že iba pestún môže zastupovať dieťa vo vzťahu k zdravotným poisťovniam a škole tak, aby v súvislosti s potrebnou zdravotnou starostlivosťou pre dieťa, s čím úzko súvisí aj školská dochádzka nedochádzalo ku komplikáciám pre správanie matky, ktoré nie je v záujme maloletej.

Zároveň však súd zamietol návrh na pozbavenie matky rodičovských práv a povinností, nakoľko má za to, že jej správanie, aj keď nie je v záujme maloletej, nemá takú

intenzitu, akú požaduje ustanovenie § 38 Zákona o rodine a jednalo by sa o neprimerane tvrdý zásah do práv matky maloletej.

O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline, a to písomne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto vykonateľným rozhodnutím, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov).